

VALURAVI LASTEL

J. Ilisson, R.Kikas, J.Lass, L.Maipuu, T. Metsvaht

Valu on kudede kahjustuse või ülekoormusega kaasneva närvilõpmete erutuse tekitatud ebameeldiv aisting, mille funktsioon on anda organismile märku vigastusest ning motiveerida ohtlikku olukorda lõpetama või välima.

Valu hinnatakse valuskaala järgi. Saadav tulemus tuleb märkida haiguslukku.

Verbaalse kirjelduse skaala	0 valu puudumine	1 kerge valu	2 mõõdukas valu	4 mõõdukas valu	5 mõõdukas valu	6 raske valu	8 raskeim vähendatav valu	10 raskeim võimalik valu
Wong-Bakeri grimassiskaala								
Tugevuse talutavuseskaala	valu puudub	võib ignoreerida	häirib ülesannete tätmisel	häirib keskendumisel	häirib põhiliste tegevuste juures	voodis lebamine		

Laste valuravi on individuaalne (arvestades lapse vanust, valu tekkepõhjust), ennetav ja kombineeritud.

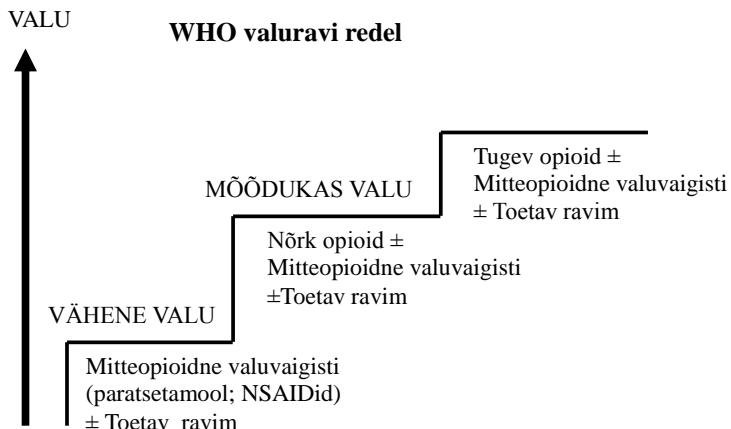
Farmakoloogilisteks vahenditeks valuravis on paratsetamooli, mittesteroidsed põletikuvastased vahendeid, opioidid, lokaalanestetikumid lokaalselt või regionaalsete blokkaadidena.

Opioide kasutamine eeldab:

- SpO₂ monitooringut
- HS jälgimist
- vajadusel anestesioloogi – intensivisti juuresolekut.

Regionaalanalgesiat (epiduraalanalgesiat) juhib ja vastutab anestesioloog.

Valuravi rakendamisel jälgitakse valuravi redelit.

Sedatsioon protseduuride eelselt – teha 20-30 min enne oodatavat protseduuri
 ≤6 kg – premedikatsiooni otsustab anestesioloog
 6-20 kg midasolaam 0,5 mg/kg rektaalselt
 >20 kg midasolaam 0,2-0,3 mg/kg suu kaudu (mitte üle 7,5 mg)

Punktsioonide eelselt vajalik kasutada tuimestavat kreemi. Eestis kättesaadav EMLA (2,5% lidokaiini ja 2,5 % prilokaiini). Pealepanekust adekvaatse veenipunktsiooniks vajaliku analgeesia saavutamiseks 60 min. Peale nahalt eemaldamist omab toimet 1-2h.

Mitteopioidsed valuvaigistid:

PARATSETAMOOL:

Vanus	Ühekordne annus	Maksimaalne ööpäevane annus	Kliinikumis kättesaadavad preparaadid
28-32 GN	p/o: 10-12 mg/kg/doos 6-8 tj p/rect: 20 mg/kg/doos 12 tj	40 mg/kg/die	
32-36 ja ajalised vs <10 päeva	p/o: 10-15 mg/kg/doos 6 tj; p/rect: <i>Loading</i> doos 30 mg/kg -> 15 mg/kg/doos	60 mg/kg/die	Sol. Perfalgani iv inf. 10 mg/ml
Ajalised vastsündinud ≥10 päeva vanad	p/o 10-15 mg/kg/doos 4-6 tj p/rect: <i>Loading</i> doos 30 mg/kg -> 20 mg/kg/doos 6-8 tj	90 mg/kg/die	Tabletid: 500mg; 1000 mg lahustuvad tabletid: 500 mg rektaalküünlad: 80, 125, 150, 250, 300 mg suukaudne lahus: 30mg/ml
Lapsed <12 a	p/o 10-15 mg/kg/doos 4-6 tj p/rect: 10-20 mg/kg/doos 4-6 tj		
Lapsed >12 a	p/o ja p/rect 325-650 mg 4-6 tj või 1000 mg 3-4x/die	4g/die	
< 10 kg	i/v 7,5 mg/kg/doos 4-6 tj 15 min infusioonina	30 mg/kg	
10-50 kg	15 mg/kg/doos	60 mg/kg	
>50 kg	1g doos	4g	

PARATSETAMOOL + KODEIIN

6-18a; >30 kg	p/o 500mg/30mg 4-6 tj	6-12a 2g/120mg 12-18a 4g/240mg	Tabletid: 500mg/30mg
---------------	-----------------------	-----------------------------------	-------------------------

IBUPROFEEN:

< 6 kuud	p/o 5 mg/kg/doos 6-8 tj	4-10 mg/kg/doos 6-8 tj		
6k-1a	p/o 7,5 mg/kg/ doos 6-8 tj		30 mg/kg/die	Tabletid: 200, 400,

>1a	p/o 10 mg/kg doos 6-8 tj		600 mg Suukaudne suspsensioon 4% (4g/100ml)
JIA 6k-12a	p/o 30-40 mg/kg/die jagatuna 3-4 koraks. Kerge haiguskulu korral 20 mg/kg/die	2,4 g/die	

DIKLOFENAK

6k - 18a	p/o ja p/rect: 0,3-1 mg/kg/doos (maks 50 mg) 8tj	150 mg	Inj.25mg/ml -3ml. (NB! valmistamine)
	i/m ja i/v 0,3 -1 mg/kg/doos 12-24tj		Tabletid 50 mg Rektaalküünlad: 50mg, 100mg

KETOPROFEEN

Imikud	i/v 0.5 mg/kg	3mg/kg	Inj: 50mg/ml -2ml Tabletid 50mg
1-18a	i/v 1 mg/kg		

Opioidid (NB! Jälgimine)

TRAMADOOl:

Lapsed <12	p/o 1-2 mg/kg/doos 4-6 tj i/v 1mg/kg/doos 4tj	400 mg/die	Inj : 50 mg/ml Tabl.: 50 mg Suukaudsed tilgad: 100 mg/ml Rektaalküünlad: 100 mg
------------	--	------------	---

MORFIIN

Vastsündinud	i/m, i/v, s/c: algus 0.05 mg/kg 4-8 tj; tiitrides efekti saabumiseni		0.1 mg/kg/doos	
	i/v püsiinfusioon: algus 0.01 mg/kg/h			
Imikud ja lapsed	<1 a	p/o 0,08 mg/kg/doos 4-6 tj		Inj: 10 mg/ml Tabl: 10 mg ja 20 mg
	>1 a	p/o 0.2-0.5 mg/kg/doos 4-6 tj (toimeainet koheselt vabastav vorm) p/o: 0.3-0.6 mg/kg/doos 12 tj		

	(toimeainet pikalt vabastav vorm)	
	i/m, i/v, s/c: 0.1-0.2 mg/kg/doos 2-4 tj, võib alustada 0.05 mg/kg/doos	Imikud 2mg/doos; Lapsed: 1-6 a. 4 mg/doos 7-12 a: 8 mg/doos
	i/v, s/c pidev infusioon: imikud 0.02 mg/kg/h; lapsed 0.03 mg/kg/h	

METADOON

Lapsed	i/v alguses 0.1 mg/kg/doos 4 tj 2-3 doosi -> 6-12 tj	10 mg/doos	Tabl.: 20 mg
	p/o; i/m; s/c algul 0.1 mg/kg/doos 4 tj 2-3 doosi -> 6-12 tj või 0.7 mg/kg/die 4-6 tj		

PETIDIIN

Lapsed	p/o; i/m; i/v; s/c 1-1.5 mg/kg/doos 3-4 tj	100 mg/doos	Inj. : 50 mg/ml
--------	--	-------------	-----------------